

MAGYAR VIDÉK.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS

TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: Szerdán és szombaton.

Hirdetések

négyzet centimetryi tér szerint számítatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centiméterét 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetők kedvezményben részesülnek.

Nyílt tér petisoronként 10 krajczár számítatik.

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . . 6 frt.

Félévre . . . . . 3 frt.

Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egy szám ára . . . . . 6 kr.

A lap kiadóvatala **Nobel Armin** könyvkereskedésben van, hova az előfizetéseket küldendők, minden egyéb küldemény a szerkesztő nevére (polgáriakolai épület) címezendő.

A phylloxera vastratix.

II.

A vegytan kevés reményét nyújthat a phylloxera elleni óvószerek feltalálására és merőben lehetetlen regenerálni bármely vogyi uton az europai szőlőtőkét, épen úgy, mint lehetetlen megszadni az életet, az egészséget egy gyógyszer által, a gyöngöcség utolsó fokára jutott aszkórosnak.

A kinek tehát a phylloxera elterjedése által bekövetkezett veszély elhárítása, s annyi milliók érdeke valóban szívén fekszik, okszerűbb s mindenesetre czéلبiztosab eszközöket fog választani, ha egy természetesebb utat követve, olyan ellenszerek feltalálására szenteli idejét s pénzét, melyeken maga az anyatermészet szolgáltat, minden rossznak, minden ártalmasnak a megóvására.

Egy természetes módszer, egy radikális újszólván sommáris eljárás a phylloxera ellen abból áll, hogy a phylloxerától infektált szőlőfölet vízzel öntik el. Jancon szőlőtulajdonos alkalmazta ezt először Gravesan környékén Franklonban és pedig a legjobb sikerrel, mert a nem több mint két hónapig víz alatt tartott szőlőkertek teljesen meg szabadultak a phylloxerától. Hasonló módon boldogultak több mások, kik a Jancon példáját követték, s kik azon szerénység helyi viszonyok közt találták magukat, hogy földjeiket minden nagy költség nél-

kül víz alá tehető. Reich de Armeillière, ki tagja volt a Fribourgi (svécz) congressusnak mint a Societé d'agriculture du département du Gard* képviselője, hasonló módon pusztította ki szőlőkertjéből a phylloxerát s így több mások.

Egy másik természetes módszer a phylloxera ellen a szőlőkertek beporondozása. Ki van már derítve, miszerint a porondos földben a phylloxera nehezen kap lábra, lassan szaporodik, csak hogy ezen módszer is igen költség s nem mindenhol alkalmazható.

A harmadik természetes ellenszer — mely már több előnnyel bír az említettek fölött, csak azért is, mert általánosabb s minden helyi költömbőség mellett egyaránt alkalmazható, a hegyeken és a lapályokon — a phylloxera rovar természetes ellenségeiben bizonyos acarus s miriapodus pókfélék előli állatoeckában található. Ezekben s másokban is, mert még csak kezdeményről lehet szó.

A természet senki iránt nincs szájalommal? a pietás szó nem létezik természetben mors tua vita mea est. Ez az ő jelszava. Mindennek mi él, mozog, megvan a maga természetes ellensége s tehát a phylloxerának is; ezek a szőlőgazdák természetes szövetségese és a phylloxera elleni harczban.

Csak a 300 ezer frankos jutalom elnyerése vezethette a természetbuvárokat s más tudós férfakat téves utra; csak ez tehető lehetsé-

gessé, hogy a Lausannai congressusban, melyben Európa hét legelső bormerelő országainak képviselői vettek részt és a melyben három hétig vitatkoztak a 67-ik czik felett: „Peut-on confier une partie de la lutte générale contre la phylloxera, à des rémédés autrex qu'aux toxiques? p. ex. aux ennemis naturels? hogy mondjon ezen congressusban a föntebb leirt kérdésre 13 szótöbbséggel 4 ellenében egy száraz nemmel felelt. Mennyivel előbb volnának most a phylloxera nagy kérdésében, ha a lausannai gyűlés szakemberei egyenesen az ellenkezőt határozták volna el s így válaszoltak volna: „Oui, il faudrait bien leur confier la plus grande partie de la lutte.

Mult telet Veveyben töltöttem, hol egy kis munkám bevégezésére szerencsém volt közreműködésért megnyernem a híres Aracnológus prof. Lebert tanácsos urnak is. Dr. Lebert már sok évtől szorgalmas magaadadással foglalkozik a pókfélék (aracnidi) különböző fajai tanulmányozásával; különösen a vízi pókok (acari acuatice) egy családja a hydracne atkák veszik a jeles tudós idejét igénybe.

Igen sajtóságos módon jár el Lebert ur vizsgálatiban s már több paraszit állatoeckát meghatározott.

Az én Vevey-i munkámnak az volt czélja, hogy kimutassam, milyen ártalmas befolyást gyakorolnak az ottani szőlőtők egészségre bizonyos mohumetek, melyek azokon oly bizonyos tenyésznek.

T á r o z a.

Egyedül.

Halkan köszönt erdő, liget
Zengő madár és a lombok,
Mint ha csak azt mondanák ők,
Hogy én soh'sem leszek boldog.

Az esti szél mint ha sirna
S zokogna a szép kis folyam,
Lágyan az is azt csaesogná
Szűlök téged boldogtalan.

Az erdőben a bús gerle
Zokogás közt repül tovább,
Talán pártját veszítette
S ezért oly bús hangokat ad.

Szegény szívem az oly árván
Bolyg a vészés kétely alatt
Talán az is addig szeret
Mig nem abban majd megszakad.

Az ifjúság ádv szerelmek
Továsietnek mint a hab . . .
S én bolygok csak itt egyedül
S velem a bú, mi megmaradt!

Szántó József

Mozart requiemje.

A korán elhunyt zeneköltő halálát megelőzőleg melancholikus állapotba merülve folyton haláláról ábrázolt. Egy délután fogat áll meg lakasa

előtt s egy idegen kopogtat ajtaján. „Tekintélyes ember megbízása folytán keresem fel önt,” ki legyen az a tekintélyes ember? Kérdi Mozart „nem akarja nevé tudatni” mit akar? „Egy requiemet óhajtat ünnepélyes alkalomra” Mozart megilletődött az idegen hangján, különös megjelenésén, rejtélyes modorán, s a titokszérű palástoláson, melyet e kalandos találkozásban sejtett; de a vállalat iránt való közömből erőt vett meglepetésén, megígérte, hogy elkészíti a requiemet. „Meg kell említenem” mondja az idegen, „hogy szakértő a megrendelő, használja fel tehát minden tehetségét, hogy a mű remek legyen,” helyesen van? válaszol Mozart. „Mennyi időt igényel?” Kérdi az idegen „négy hetet,” s mi lesz a díja? „100 arany.” Az ismeretlen leolvassa a száz aranyat Mozart asztalára s bucsut vesz. Mozart elmereng egy pillanatra a furcsa jeleneten, az iráshoz fog, moho kedve néhány napig tartott, dolgozott éjjel nappal, végre is gyenge teste nem állotta tovább kifáradt és eszméletlenül esett le székéről, felesége rögtön segélye ismét lábra állította s igyekezett víg modorával elmés szórakoztatással, Mozart komor gondolatait száműzni. „Óh bizonyos szöla Mozart, magam számára készítem e requiemet, temetésemre rendelték meg,” semmi sem tudta ezen gondolatól eltéríteni, és kettőzött szorgalommal kezdett ismét a munkához, épen miként Rápháel dolgozott, saját halála felett való gondolatoktól áthatva a „transfiguratio” ezimű festményén Mozart érezte, hogy ereje naponként hanyatlak, munkája lassan haladt, a négy hét eltelt és az ismeretlen megrendelő eljött. „Lehetetlen volt szava-

mat beváltani,” mondja Mozart, „semmit se tesz, mennyi időt igényel még,” „ujra négy hetet a munka szerfelett elragadtott, s így a tervezett kereten túl kellett terjeszkednem.” „Ezen esetben méltányos, hogy a díjat is emeljük fogadják még ez 50 aranyat.” „De Uram,” kérdi Mozart mindinkább meghatva, „kiesoda ön?” „Az nem tartozik a dolgra, 4 hét múlva itt leszek,” az idegen eltávozott, Mozart utána küldte szolgáját, hogy nyomban kövesse, s tudná meg hol fog betérni, a szolgál vissza-jön, mondván elveszté nyomát. Mozartnak ekkor az a rögeszméje támadt, hogy az idegen nem emberi lény, hogy összeköttetésben áll a más világgal, s azért jött, hogy tudtára adja közelgő halálát. Még nagyobb hévvel dolgozott a requiemem s úgy tekinté e munkát, mely lángésznek legértartóbb emléke leendő. Ezen munkája alatt, többször eszméletét veszte, végre is elkészült még a 4 hét letelte előtt. Az ismeretlen eljött a kifizető időben, ekkor Mozart már nem volt az élők sorában.

Saliéri, mondják, halálos ágán vallotta be, hogy ő volt az ismeretlen, ki Mozartnál megjelent s ő oka halálának, nagyon irigyelte Mozart hírnevét.

Igy lön a requiem Mozart hattyyi dala. E.

A rózsza kelet mondáiban.

Azon reményben, hogy a szíves olvasó előtt nem lesz talán érdektelen, ha a virágok királynéjéről, mely épen ez évszázak gyönyörködött bennünket szimpompája — és illatvagy, egyet-mást elmondok, — ez alkalommal néhány keleti mondat

Ennek kimutatására szükség volt egy pontos mikroscoopi vizsgálata alapítani bebizonyításaihoz, viz. i. ezen mohok valódi fészéklő szolgálnak számtalan ártalmas nyílvégeknek, melyektől hemzseg a mohfészék, s melyek a szőlő gyümölcsözését s tenyészését ellenzik. Ha bár ezen előfeltétel nagyrészt igaznak is bizonyult, meg kell vallanom, az én vizsgálatom czélja egész más irányt vett magának s végül is az ártalmas szónak magam sem tudtam általános kifejezést adni, mert én nem tudtam több elenségét a szőlőnek mint a hiny ellensége létezik a szőlők ellenségeinek, egy szóval mind arra születtek, hogy egyik a másikat felfalják. És így meg kellett győződnöm, miként maga a böles természet biztosítja a szőlőfölkön élő számtalan egymást felfaló rovark által a Vandí szőlőknek azon egységllyt, melynek fenntartása, különösen a madársereg kipusztulása következtében annyira szükségesnek látszott a növény egészséges állapotban megmaradására. És én a helyett, hogy a mohok kiirtását indítványoztam volna, így végzem kértészesen a Vandí Canton szőlőtelejdonosaihoz:

Rendes körülmények közt bizonyosan ezen nagy számú moh föltokek ki kellene irtani a szőlőkről, de látva a jelen kritikus helyzetet a phylloxera a gyors elterjedése következtében lehetetlen fel nem ajánlani minden alkalmas módszert, mely csak némileg is annak megakadályozására szolgál; miért is kiirtás és megisztítás a tökékeknek csak részletes és időseztintti kell, hogy legyen, addig legalább míg a phylloxera természetes ellenségei ki nem ismerettek s míg a szőlőkön élő különböző rovark szaporodásai s felfaló tehetségeikről a tudós buvárok biztos tudományt nem szereztek.

A Lausánnei gytlés nem adhatott az elojbe kitüntet kérdésre mást, csak senleges feleletet, mert még eddig csak kevés buvárok által volt tanulmányul füzve, a szőlőfölkön élő mikroszkopikus parasit állatok vizsgálása és a phylloxera természetes ellenségeiről közölt értekezletek, rőpiratok csak igen hiányosak lehetnek s még alig van a tárgy nagyjában körvonalozva.

Legtűzetesebben irtak Riley és prof. Reöslér de Klosternburg, ki nekem is segéd-társam volt itten Karlsruhban. A Riley értekezései rövidsége dacára is, egy a legérdeke- sebb s tanulmányosabb művek közül, mely egészen új fényt derített Európában a kérdés alatti nagy fontosság tárgyban. Ezen értekezések ezek a véletlen eset által jutottak az enologok kezére, holott igen nagy kár, hogy a tudósok nagyrésze még mit sem tud Riley munkáiról. Magam is egy vasuti kirándulásomnak köszönhetem, hogy az amerikai enologokkal gyakori közlekedésbe jöhöttem. Ismeretségetem először Hecker ural közöttem meg s általa tovább füzve vi-

szonyainkat többi collegáival; végül magával a köztük legérdemesebb Rileyvel ismerkedtem meg. C. V. Riley de Saint Louis állami entomológ igen kiváló egyéniség, több kiadott irta-tal megküldte nekem, melyekben sok olyan rovarok, melyet én és segédeim a szőlő gyökeerei találunk meg vannak határozva s életlri rajzokban fel vannak tüntetve.

A z élet.

(Folytatás.)

A gabonametek közül a buza és rozs körülbelül ugyanazon arányban foglalja magában a szervképző és hőképző anyagokat, valamint az ásványi sókat is, mint az emberi test; azért a gabonametek, vagy ebből helyesen készült tápszerke, elegendő mennyiségű zavartalan fenntartására.

A vér, a tej, a állat húsá esontja együtt, a tojás tartalma és héja szintén együtt mind oly tápszerke, melyek az emberi test táplálására minden szükséges anyagot és pedig meglehetősen helyes arányban tartalmaznak. Az ételek elkészítési módjának, azaz a szakácsművészetnek azonban van gondja rá, hogy a mennyire csak lehet, e tápszerket elrontsa, alkatrészeit oly módon változtassa meg, mely a táplálkozásra éppen nem előnyös.

A gabonaszemek nevezetesen főleg keményítőt (hőképző tápanyagok) sikkert*) (szervképző tápanyag) és ásványi sókat tartalmaznak; de a keményítőt leginkább a szemek belsejében találjuk, míg a sikkér és az ásványi sók inkább a szemek külső részéin, a korpa közelében foglalnak helyet. Sőt a korpához oly szorosan vannak ragadva, hogy attól még eddig semmitféle őrési mód nem választotta el. Midőn tehát a kenyér és tésztafölkékek használt lisztből a korpát elválasztjuk, ezzel együtt megfosztjuk magunkat a korpához tapadt sikkertől és ásványi sóktól.

A keményítő színe fehér, a sikkér színe barna vagy sárgás; a keményítő parázs, szemesi lazán függenek össze és így sokkal finomabba őrlhető, mint a szivós, ragynos sikkér; azért legfinomabb és legfehérebb lisztek fölanynyt sem érnek az emberek vagy az állat táplálására, mint a sokkal olecsobb barna s éppen azért sikkéren és ásványi sókban gazdagabb liszt.

Mi az oka tehát annak, hogy a fehérebb lisztek általában kedveltebbek, s a kik jól (!) aknak éni, fehér lisztet használnak a kenyér sütéséhez és tésztafölkékekhez?

Az, hogy a fehér liszt és fehér kenyér a szem-

*) A sikkér a gabona-keményítő gyártásánál nagyban nyertik. Száraz állapotban kemény, ragynos, vízzel ragadós, nyúlós tömeget képez. Színe barna vagy barnasárga. A sikkér adja a tészta erejét; sikkér nélkül a rétes tésztaját elhanyagolni nem lehet. A keményítő gyártásánál nyert sikkért csiriznek használják.

nek tetszetősebb, a fehér liszt tésztaja könnyebben dagasztható és gyútható, mert nem függ egy össze, mint a több sikkért tartalmazó barnább liszt tésztaja, éppen e miatt sikkéren is megfő. De legfőbb oka a fehér liszt kibekérvöltségének abban a körülményben keresendő, hogy az drágább, mert őrlés, kiválasztása jobb szerkezetű malmot, nagyobb befektetést, több szakismeretet és gondot igényel. Az emberek hiúságának pedig végteletlen bészük, ha elmondhatják, vagy mutathatják a világ előtt, hogy ők mineseen rászorulva arra, hogy az a barna kenyéret egyék. Ez okokhoz járult még az is, hogy a fehér kenyérhez és tésztahoz az emberek vagy részének izlési szervei annyira hozzászoktak már, hogy a sokkal jobb és valószínűleg jobb ízű barna kenyér nekik nem ízlik többé.

Az izlési szerv ösztönyszerűleg, öntudatlanul működik, s így bár képes tudni adni nekünk, hogy ez és ez, ilyen és ilyen ízű, de hogy ez és ez, ha ilyen és ilyen íze van, jó-e vagy rossz, hasznos vagy ártalmas: e kérdés megfőtése több már nem az izléses, hanem az értelem hatáskörébe tartozik.

Ha fehér lisztből készült kenyérről és tésztafölkékek táplálkoznak, ugy járunk, mint az egyeszi kőmives, a ki sok meszet, de kevés téglát és homokot vett háza építéséhez és így míg a mész kímárada, a téglá és homok nem let elég. Több pénz nem lévén, téglát és homokot nem vehetett, házat föl nem építhette. Sőt még ennél is rosszabb járunk, mert a kőmives a kímárada meszet eladhatta, de szervetünk a kevés sikkérhez és ásványi sókhoz képes nagy mennyiségben jelenlévő keményítőt nem használhatja föl, mert abból a vérbe csak annyit megy át, a mennyi a tápsikkérhez és sikkérhez szükséges, és így gyomrunkat is haszontalan terheltek meg vele, haszontalan vettett el a tápszer jelenlék meg részéret kiadott pénz, a test táplálására pedig a fölszivott kevés tápanyag nem elegendő.

Graham, angol vegyész azt ajánlotta, hogy a lisztet korpájával együtt kell megistni kenyérnek; ez által a kelesztés feleslegessé válik, mert a korpa a kenyéret lazává, alig összefüggővé teszi. A kelesztés pedig, — a mint tudjuk — éppen arra való, hogy a különben tömötten összefüggő tészta lákossá tegye s ez által a rágást és emésztést elősegítse. A Graham tanításá szerint süttőt kenyéret Graham-kenyérnek neveztek.

A Graham-kenyér kitűnő tápláló jóízű, több helyen különféle betegségekben gyógy- és erősítő tápszerül orvosok is rendeltek. Azonban egy hibáját eltagadni nem lehet.

A korpa ugyanis nemcsak szervképző anyagokat és tápsikkert tartalmaz, hanem főleg emésztetlen farostból és apró kovajegecsekéből áll, melyek a gyomrot haszontalanul terhelik, sőt a gyomor és belek falán apró sértéseket okozván, a kevésbé erős gyomru emberek miatta állandán ki-

akarak bemutatni, melyekben előkelő kedvezetűnk főszerepet játszik.

Kezdjük elejéről. A mi a róza eredetét illeti a mohamedánok profétájuk verejtékéből keletkezettnek állítják. — Egy ind litrege szerint meg Visu egyik feleségét, Pagoda-Szirri, rózsától szakasztotta.

A hódolatról, melyben a róza a keletieknél részesült, tanuskodik Iskah, a híres zeneművész, kalandja: Maman kalifa a róza-évadban egy alkalommal felszólította, mondjon valami szöpet a rózsák díesztésére. Elhagytam — beszéli művészünk — a kalifa társaságát és törtém rajta fejemet, hogy valami csinost kitaláljak. Gondolkoztam, tünődtem egész éjjel, de nem voltam képes valamit kigondolni. Másnap reggel, a mint a palotába megyek, találkozik Merván fiának szolgájával, a ki ezüst tálcán hét rózsát nyújtott át nekem. Ez szép volt, csak hogy a hozzávaló versek még hiányoztak. Ekkor egy teherhordó jött arra, a ki a következőket rögtönözte:

Nem irigylem én a méhtől,
Hogy mézet szí rózsákból,
Mikor nektár fénylik elem
Lánykám piros ajkáról.

Róza csillan a virányon
Róza villan firtében,
Róza virul, pírul arczán, —
Igyál, szeress szüntelen!

Iskah jól megjegyezte magának a verset és előadta a kalifának, a ki bőkezűleg jutalmazta érte.

A róza levelének a keletieknél elfogadott ama jelentése, miszerint általa azt fejezhetjük ki, hogy „senkinek terhére lenni nem akarunk”. — szintén egy mondára vezethető vissza. Beszélük ugyanis, hogy keletnek egy hírneves bölese, Abdulgadri, Babylonba ment állandó letelepedés szándékkal. Csakhogy a város előkelői nem voltak hajlandók, őt befogadni és tanácskozni, miképen adták tudtára a böles férfinak elhatározásukat, anélkül, hogy a vendégjogot megsérték. Azon gondolatra jöttek, hogy egy csudortlig teleltető vizet edényvel mennek elébe, amiből a böles megértse, hogy valamint az edény tele van egész a kiáradásig, úgy Babylon is annyira tele van bölesekkel, hogy idegent már egyet sem fogadhat be. Abdulkadri teljesen megértette a czélzást: rózsá helyett azonban lehajlott és egy a földön heverő rózsalevelet vevén föl, azt lassan az edényben levő viz felületére ejtette. E kév által azt akarta megmutatni, hogy miként a levél még a csudortlig tele poháron is eltér, úgy ő is szaporíthatja Babylon bölesének számát anélkül, hogy terhükre lenne. Az ötlet olyan elémvő volt, hogy Abdulkadrit mint rendkívül embert csodálták és diadallal vezették a városba, melynek aztán teljes életben dísz maradt.

Vonatkozással arra, hogy a róza kéjnek és földalonnak egyaránt jelképe, beszéli Dsámi, miszerint egy görög eszász szelleműs leánya imádoztól néhez talányok megfőjtésével próbálta ki és szíve választottjának ezt a kérdést adta:

„Melyk a virág, mely sír s nevet,
Kint egyesítve s kéjeket?”

S a hódogan szerető ifju gyors válaszával: „A róza!” elnyerte a hercegnő kezét.

A fölemilének a róza íránt táplált forró szerelméről sok érdekes leírás található a keleti köztetseben. De nem merem az olvasó türelmét az előadásával igénybe venni, hátha azt mondaná: Hiszen a „türelm” megint csak „rózsát terem” — és így a róza-sókról irt unalmas czikked holsem ér véget! — E mesék közül egyik legvonzóbbnak közlésére szorítkozom tehát.

A híres perem költő Attar egy töredékében „bulbul nahme” — A csalogány könyve — ezimel a madarak mundaányán megjelennek Salamon előtt és bevédolják a fölemilét, hogy ez szakadatlan panasz dalával, melyet a mámor és őrgönzés egy nemében hangicsálgat, őket nyugalmukban háborítja. A fejedelemi böles a fölemilét megkidí, kérdőre vonja és felmenti, mivel a vádolt avval védekezik hogy őt a róza írati heves, fellángoló szerelem ragadja őrltrelle és készti azon epedő, meglátó panaszokra, melyekkel vádolják.

A rózsát keleten nagyra becsülik és egy ányújtott rózsaszál a legnagyobb kegy jelének vétetik. Dsámi beszéli többek között, hogy egy régi királyságban ősi törvény állott fenn, mely szerint aki egy hercegnőnek egy rózsát adott át, azt kívánhatott tőle, a mit akart. Vajon a rózsák ritkasága vagy más valami volt-e indoka e különböző törvénynek, nem tudjuk, — elég az hozzá, föndült. — Egy kertész-inasnak kedvezett a szerencse, hogy egy rózsát szakított s az épen a kertben időző király-leánynak nyujthatta át. A her-

A „Magyar Vidék” t. szerk. Pápan. Vonatkozásal f. é. febr. 10-én 566. sz. alatt kell közleményünkre tiszt. értesítjük a t. szerkesztőségét, hogy a veszprémi megyeyűlések alkalmával Pápa-Kis-Czell közt már két ízben berendezett 156. és 155. sz. esatlakozási vonatok iránt tanusított részvétlenség, illetőleg a berendezésből származott költségek és a befolyt menedíjak közti aránytalanság arra kényszerített, hogy a vonatok közlekedését továbbra beszüntessük. E vonatok tehát a következők megyeyűlések alkalmával már nem fognak indítani. A vezérigazgató.

Tizenkét tagu küldöttséget választott a pápakeszthelyi vasut pápai fiók-bizottsága a f. hó 13-án tartott ülésén. E küldöttség, melynek feladata Pápa városában és vidékén aláírásokat gyűjteni, a következő tagokból áll: Antal G., Bermüller J., Baranyai J., Gyurátz F., Günther A., Hannauer B., Horváth L., Kreissler J., Krausz S., Löwy A., Mikovinyi O., Szvoboda V.

Jókai Mór pápai tisztelőinek nagybizottsága elhatározta, hogy azon hosszú-utczai házat, melyben a nagy író az 1841/2. tanévben lakott f. é. július 18-án d. e. 11 órákor szíves emléktáblával jelöli meg a kellő ünnepiességgel. A rendező-bizottság ezen ünnepre a nagy férnu tisztelőit s az irodalom barátjait tisztellett meghívja. Az ünnep részleteit a kellő időben közlé fogjuk tenni, most csak annyit árulunk el, hogy a bizottság, de különösen annak jegyzője Horváth Lajos szerkesztő collegánk azon iparkodik, hogy ama nap méltóan legyen megünnepele.

A helybeli polg. leányiskolai vizsgálatok tegnapelőtt kezdődtek el. Vasárnap lesz a zene-ének és tornavizsga, melyre az igazgatók a t. szűlőket és tanügybarátokat tisztellett meghívja. E zárótűnépély műsorozata a következő: A zenevizsga műsorozata: Neumann, Clavierstück (4 képre). Horváth Ilona, Tauber J. Beyer, Stradella (4 képre). Horowitz Róza Meszey B. Neumann, Clavierstück (4 képre). Krausz Janka, Kőnczöl J. Vass, Mn. petit Morceau. Tarczy Jolán. Neumann, Der Frohsinn (4 képre). Löwy Etelka, Unger J. Alberti, Il Trovatore (4 képre). Gabányi Tini Baráth. Neumann, Gartenbestimmung (4 képre). Szabó Mariska, Kőnczöl J. Pacher, La Violette. Unger Isabella. Neumann, Clavierstück (4 képre). Tauber Jolán, Tauber A. Jungmann, die blauen Augen. Baráth Ilona. Alberti, La Traviata. Török Vilma, Schwartz F. Jungmann, Heimweh. Löwy Eszter. Beethoven, Sonate (4 képre) 1-ső része. Schuster Francziska, Lichtschein J. Tal, L'Absence, Tauber Antonia, Köhler, Sonatine 1-ső rész (4 képre). Spätz Janka, Kreissler G. Papp, Holdes Laelitäubchen. Lichtschein Julesa. Streinbhog, Polonaise (6 képre). Meszey Blanca, Baráth Ilona, Salzer Gizella. Chotek, La Gaité (4 képre). Tarczy Buke, Bock Julesa. Blasser, Lebewohl. Kőnczöl Ida. Schubert, das Ständchen (4 képre). Tarczy Jolán, Bock Julesa. Ascher, Croyez-Moi, Kreissler Gizella. Jungmann, das Zauberlöckchen. Schwartz Fanni. Alberti, Fantaisie über Oberon (8 képre). Salzer Gizella, Schwartz Fanni, Löwy Eszter, Kőnczöl Ida. Chopin, Valse. Bock Julesa. Brahm's, Magyar táncz.

Schwartz Fanni, Bock Julesa. Az ének műsorozata: 1) Szomorú fíz hervadt lomja. 2) Ifjú korom (Angolból). 3) Fenragogy a nap az égen. 4) Lányon cseng az esztarhangon. 5) Szállj le reánk (Ima). 6) Oh körünk jó atyánk (Ima).

Több eső mint nap. Ügylátszik, dr. Knapp jövendölése az 1880-1885 évekre vonatkozólag teljesedni fog. Az időjárás rendkívüli. A mult hét egyik napja sem mult el eső és menydörgés nélkül. Jégesőtől határunk, hála a gondviselésnek, eddigelé nem szenvedett, — bárha elmaradna! De azért sok a panasz, mert szénagyújtás ideje lévén, attól félnek, hogy a széna meg nem száradhatván, ez ártalmára lesz. No, ez a bajból a kisebbik, legyen türellemmel!

A várkertben ezirkáló rablóról hallgat a krónika, mióta városunk rendőrkapitánya, Czink János ur. Budapestről visszatért. Néhéz operatőri állott ki, mely azonban dr. Kovács egyetemi tanárnak és segédjének kitünően sikerült. Így hát teljes erőben s egészséghen látjuk s üdvözöljük.

Tautz Péter circus-gymnastikai igazgató, ki ezelőtt 7 évvel a közönséget kitünő mutatványaival mulattatta s annak tetszését kinyerte, városunkba érkezett s holnap kezd meg előadásait 12 tagból álló társulatával az Anna-téren. A kik a magasabb gymnastica (testgyakorlás) barátjai, azoknak figyelmébe és pártolásába ajánljuk a társulatot, melynek igazgatójától tudjuk, hogy e téren valóban kielégít. Minden közelebbi a plakátok fognak jelezni.

Ki vele. Az „Alford”-nek írják Sárospatakról, hogy Windischgrätz Lajos herceg, ki a sárospataki kastély s a Rákóczy-jóságok örököse lett, ottani birtokairól az összes magyar tisztakat elbocsájtotta és csehekkel helyettesítette. A „Neue freie Presse”, melyszintén közli ezt a hirt, csak azt jegyzi meg, hogy az a mihaszna herceg annak az 1848-9-iki Windischgrätznek a fia. Kautsky központi pénztári igazgatóról szólva pedig helyén találja megjegyezni, hogy 1866-ban mint cseh ember kénytelen volt „kivándorolni” Magyarországból. Hát az csak olyan „megtálató értető” dolog, hogy a magyar embert keyeretől megfosztják s idegeneket hízlalnak magyar kenyérről? Bizony-bizony csehlit vagyunk s Windischgrätzről szólva ugyancsak igazat kell adnunk a közmondásnak, hogy az alma nem esik messze fájától. Hej kurucozt, hol vagytok!

Zsebmetszők lefenyképezve. — Baksay Sándor a keszthelyi járási eszenbützosa tolvajokat és zsebmetszőket, kiket folyó hó 3-án a keszthelyi országos vásáron összefogdosott, Boros Imre ottani fenyképész által lefenyképezette, hogy rendőrei ily módon velük megismerkedvén, további garázdálkodásaikban őket megakadályozhassák. A tíz zsebmetsző 3 képen látható. Az első kép Kolompár Roza bácska Feitl vagy Huber Mihály zsidó és Kolompár Roza, apostogi illetőségi tolvaj- és zsebmetszőket; a 2-ik kép Bográr Roza habóti és két Horváth Éva egyadunai illetőségű; a harmadik kép Horváth Anna csepregi, Kustány Örsze letenyei, Cziráki Anna kaczorlaki illetőségű vásárról-vásárra járó tolvajokat tünteti a szemlélő elé. A képek hátuljában az illetők személy leírása olvasható. Kívánatos volna, hogy e képek a megyebeli rendőrök részére szerzetelnek meg, hogy ezek a fényképek után azonnal felismerhessék a jómadarakat. A többi megyebeli eszenbüt-

tos urak szintén ezt tehetnék, és így a megyebeli vásárlások és zsebvágásoknak eleje vétetűnk.

A brüsszeli kiállításról érkező részletekben tudósítások igen szépek mondják a megnyitási ünnepélyt. Benoit ünnepi szerzeményet háromszérdalár adta elő nagyszerű hatással. A hatás oly nagy volt, hogy a hallgatóság ezrei perozékig tartó taps-viharra fakadtak. Az ünnepi menetet egy lelkesült tudósító a mult évi bécsi menet miniatürájének nevezi. A menetben a kiállítók és munkásoknak céhei vettek részt, utóbbiak mindegyik munkásviseletekben szerszámaikkal. A résztvevők száma négye mintegy 12,000-an lehettek. A menet mindél örögi tartott. Igen sajnálta mindenki, hogy a kiállítási ünnepélyen Stefánia hercegnő nem jelent meg.

VASUTI MENETREND.

PÁPA-GYÖR-KIS-CZELL.

Indul:	
Pápaiól Kis-Czell felé	d. e. 12 ó. 24 p.; d. u. 7 ó. 54 p.
" Györ felé	d. u. 2 ó. 49 p.; regg. 6 ó. 42 p.
Érkezik:	
Pápara Kis-Czellből	d. u. 2 ó. 44 p.; regg. 6 ó. 12 p.
" Györből	d. e. 12 ó. 19 p.; d. u. 7 ó. 29 p.

GYÖR-BÉCS-BUDAPEST.

Györből ind. Bpest felé	11 ó. 20 p. d. e. 10 ó. 16 p. este.
Györből ind. Bécs-felé	5 ó. 17 p. d. u. 4 ó. 26 p. reg.

SZOMBATHELYI-SOPRON-NAGY-KANIZSA.	
Szombatheylről indul Sopron felé	3 ó. 15 p. regg.
" " " " "	9 ó. 15 p. d. e.
" " " " "	3 ó. 10 p. d. u.
" " " " "	7 ó. 51 p. este.

Szerkesztői levelezés.

Veredicus. Bpst. Szives érdeklődését köszönjük. Akinek nem tetszik... csináljon jobbat. A „Magyar Vidék” nincs elzárva seuki előtt, Out is szivesen látjuk. A „motto” hibás volt a lapban is. Helyesen „In vino veritas”.
St. F. Cs. S. Sok szereséssel! Az alkészületéről terjedelmes tudósítást várak. A „felszentelés”-nel magam is ott leszek.
Z. Gy. Srsf. Ott leszek! Hát oda fent mi dolgoz?

Felelős szerkesztő: Bánfi János.

NYILT TÉR.

Házassági ajánlat.

Egy 30 éves vidéki esinos kislejű hivatalnok, (keresztény) 1400 fit. évi fizetéssel és egy kis magánbirtokkal ezen, most már nem rendkívüli úton esinos, legfeljebb 24 éves házafelét keres. Szívbeli jóságának és háztartásbeli ügyességének előnyt ad a vagyon felett. Szives ajánlatokkal e lapok szerkesztőségéhez „Hymen” jegy alatt méltóztatassanak fordulni s arézképeket mellékelni. Discretio biztositatik.

Könyvnyomda.

NOBEL ARMIN

Könyvkötészet.

ajánlja

a legujabb anyagokkal gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

hol

minden néven nevenző nyomdai munkák a legnagyobb gond-
dal, csinnal s hiba nélkül leggyorsabban és legmérsékeltebb áron
állittatnak ki.

Intézetem ennél fogva minden hasonnemű vállalattal bátran versenyezhet.

Könyvkereskedés.

Brochurák, röpiratok, lapok, gyászlapok, el- látatok hivatalok és közjegyzői és ügyvédi jegyzési kártyák, fal- egyletek részére, bárnyomatványok, szám- ragaszkok, árjegyzékek, ezák, bármiféle nyom- lák, levélfejek, bori- bálti meghívók, kör- tatvány takarékpénz- tékek, névjegyek, ét- levelek, rovatolt táb- tár és más intézetnek. Bármiféle itt meg nem nevezett nyomtatvány minta szerint, azonnal elkészítetik.

Papír- és írószközök.